

uheldig for Benyttelsen, og det ogsaa af andre Grunde vedrørende Boligsforholdene overhovedet fandtes rigtigst, at den vestlige Del af Haven overlodes Bogholderen, hvis Bolig ligger ved denne, medens hans Have var langt borte paa østre Side af Ringmuren, bestemte Overinspektionen, at Inspektøren skulde afstaa den vestlige Del af Haven og til Gengæld have et Stykke Mark, stødende op til den østlige Del. Der indgaves dernæst Forslag om til Afhjælpningen af Manglen af Tjenesteboliger paa Anstalten at bygge en ny Inspektorbolig i den østlige Del af Haven. For at give Inspektøren nogen Erstatning for, hvad han havde mistet i den gamle Have, tilbød derpaa Overinspektionen, at der ved Tid og Lejlighed maatte gøres lignende Anlæg i det ny Stykke Have, og det er sket i Løbet af de næste 2 Vintre. En igennem Haven i en 6 Alen bred og c. 3 Alen dyb Grøft løbende Bæk er paa et Stykke bleven overdækket for at tilvejebringe en Forbindelse med den gamle Have, paa et andet Stykke er Grøften paa et faldt og lavt Sted langs med den lille Lund bleven udvidet, saaledes at der er fremkommet en aflang smal Part paa c. 8 Alens Bredde og 2 Alens Dybde i Vandstanden. I det nordøstre Hjørne af Haven opførtes af gamle Sten en halvtens Hvelving, 6 Alen lang, 5 Alen bred og 4 Alen høj til Toppen af Hvelvingen til Urtekælder — hertil er højest brugt af Kalk, Grus og Cement for 10 Kr. — og af Udgravningen af Parken anbragtes en Del paa Siderne af og oven paa denne Kælder, hvorved frembragtes en Høj af c. 5 Alens Højde over Kælderens og derfra jævnt straanende til begge Sider. Denne beplantedes med smaa Naaletræer. Den Del af den udgravede Juld, som bestod af Mergel, antagelig c. 200 Læs, hentedes af Vandbruket og paakørtes en Mark, som i høj Grad trængte til Mergling. Jordarbejdet udførtes i Løbet af 2 Vintre af Reserverbetjente, naar disse ikke andetsteds kunde staffe sig Arbejde. Urtekælderens opførtes af en af Fængslets Murere, ligeledes en 6 Alen bred og c. 3 Alen høj Mur i Grøften ved Udløbet af Dammen, hvorigennem et Rør med et Særnsfod, for i den tørre Sommertid at holde paa Bandet. Samtidig lod Inspektøren for egen Regning grave, gode og beplante det ny Areal med en Beføstning af over 200 Kr. Hans Udbytte af Forandringen er foreløbig denne Udgift og Savnet af en gammel skyggefuld og gennemgødet Have med gamle Frugttræer. Det forekommer mig ikke, at der, naar Sagen ses i sin rette Sammenhæng, kan siges at være gjort mere, end Billighed krævede. Det hele synes mere end det er, navnlig paa Grund af Arbejdets meget langsomme, lejlighedsvis Udførelse. Udgifterne til Anlægget ere ikke pildte, for saa vidt som Mergelen allerede har virket til bedre Afgrøder, og Reserverbetjentene ere bleven bevarede for Fængslet.

Hvad endelig Hønseluset angaar, som er opført i 1893, ere dets Dimensioner til hver Familie $5\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ Al., Højde til Loft $3\frac{1}{4}$ Al., hvilket næppe kan kaldes overdrevent. Den samlede Udgift til ny Materialier er c. 400 Kr. At Huset ser godt ud og ikke støkker Omgivelserne, kan dog ikke kaldes en Fejl. Var der kun opført et eller to Smaahuse af denne Størrelse, vilde vistnok ingen, som kender den af mig tidligere oplyste Grund til Byggeriet, have kunnet tage Anstød deraf eller betvivlet, at Opførelsen henhører under almindelige Udbedringsarbejder. At der nu, da der havdes gamle Materialier til Disposition, er opført en samlet Bygning til de 4 Familier — hvilket i og for sig er det billigste — synes ikke at kunne forandre Sagen.

Hvis der er flere Punkter, hvorom Oplysning ønskes, staa saadanne til Rede naar som helst. Heldigst vilde det være, om Finansudvalget ved Selvsyn vilde overbevise sig om Rigtigheden af det her anførte. Jeg haaber da sikkert, at det vil komme til den Erkendelse, at der er omgaaedes i enhver Henseende forklarligt med Statens Midler, at den hele brugte Arbejdsmaade er den, som i alle Henseender tjener Fængslet bedst, og at Omsigt og Økonomi har været raadende i alle Enkeltheder, samt at heller ikke de udførte Arbejder ere af en saadan Bestaaenhed, at det havde været naturligt at forelægge dem for Lovgivningsmagten. Arbejdernes succesfulde Udførelse med forhaandenværende Arbejdskraft og væsentlig gamle Materialier, der efterhaanden tilvejebragtes, deres historiske Begrundelse og nødvendige Sammenhæng med givne Bevillinger og deres forholdsvis ubetydelige Beføstning, som ikke